

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818010371
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3818010371.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Františka Kováča a JUDr. Romana Hargaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 25. marca 2019 prejednal odvolanie obžalovaného

W. M.,

nar. XX.X.XXXX v C., trvale bytom W., J. K. XXX/X, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 2T/71/2018 zo dňa 15. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodzuje spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza, č. 1Pv 49/18/3307 zo dňa 4.6.2018, doručenú Okresnému súdu Prievidza dňa 6.6.2018, v ktorej mu bolo kladené za vinu, že sa mal dopustiť prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, dňa 10.12.2017 v čase o 11.55 h v Prievidzi, na odstavnej ploche nákupného centra Kaufland, pri ulici Bojnická cesta v okrese Prievidza, viedol osobné motorové vozidlo značky M. B., evidenčné číslo W.L po ceste uvedenej odstavnej plochy v smere do centra mesta, pričom z dôvodu nevenovania sa vedeniu osobného motorového vozidla a oslneniu slnkom oneskorene reagoval na chodkyňu V. H., ktorá v ľavotočivej zákrute, mimo vyznačený priechod pre chodcov, z pohľadu vodiča z jeho ľavej strany vošla do jeho jazdnej dráhy, čím porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho chodkyňa V. H. utrpela zranenia - zlomeninu horného a dolného ramienka pravej lonovej kosti, zlomeninu krížovej kosti, zlomeninu kĺbovej plošky pre hlavicu pravej stehnovkej kosti, podvrtnutie stavcov krčnej chrbtice, pomliaždenie pravého ramena a pomliaždenie ľavého členku, ktoré ju budú obmedzovať v obvyklom spôsobe života 10 až 12 týždňov, pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. sa poškodená V. H., nar. XX.X.XXXX, bytom A., H. XX s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný W. M. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., pretože dňa 10.12.2017 v čase o 11.55 h v Prievidzi, na odstavnej ploche nákupného centra Kaufland, pri ulici Bojnická cesta v okrese Prievidza, viedol osobné motorové vozidlo značky M. B.L po ceste uvedenej odstavnej plochy v smere do centra mesta, pričom z dôvodu nevenovania sa vedeniu osobného motorového vozidla a oslneniu slnkom oneskorene reagoval na chodkyňu V. H., ktorá v ľavotočivej zákrute, mimo vyznačený priechod pre chodcov, z pohľadu vodiča

z jeho ľavej strany vošla do jeho jazdnej dráhy, čím porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho chodkyňa V. H. utrpela zranenia - zlomeninu horného a dolného ramienka pravej lonovej kosti, zlomeninu krížovej kosti, zlomeninu kĺbovej plošky pre hlavicu pravej stehnovej kosti, podvrtnutie stavcov krčnej chrbtice, pomliaždenie pravého ramena a pomliaždenie ľavého členku, ktoré ju budú obmedzovať v obvyklom spôsobe života 10 až 12 týždňov.

Bol za to odsúdený podľa §§ 157 ods. 1 Tr. zák., 38 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 10 mesiacov, výkon ktorého trestu mu bol podľa §§ 49 ods. 1 písm. a), 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bola poškodená V. H. s nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote písomne odvolanie obžalovaný W. M. prostredníctvom svojho obhajcu. Obhajca poukázal na obsah a výsledky znaleckého dokazovania (znalec z odboru dopravy), keď najmä namietal, že by poškodená po parkovisku prešla 2,4 m, kde ju potom obžalovaný zachytil ľavou prednou časťou vozidla a jej telo zostalo cca 50 cm od obrubníka. Ak by malo byť prijateľné toto tvrdenie znalca, telo poškodenej by zostalo najmenej 1,5 až 2 m od obrubníka, z ktorého na parkovisko vstupovala. Poškodená na jednej strane uviedla, že sa neponáhľala, ale tiež priznala, že si takto (prechodom cez parkovisko mimo vyznačené miesto) chcela skrátiť cestu domov. Obžalovaný aj svedok V. K. na hlavnom pojednávaní zhodne uviedli, že poškodená po nehode hovorila, že sa ponáhľala domov za svojím psom. Z hľadiska správania sa poškodenej je skutočne pravdepodobné, že do jazdnej dráhy obžalovaného vstúpila náhle, teda rýchlo, pretože si krátila cestu mimo priechod pre chodcov, lebo sa ponáhľala za svojím psom. Obhajca tiež namietal názor znalca, že obžalovaný mohol, resp. mal predvídať pohyb chodcov po ploche parkoviska pred nákupným centrom. K tomu obhajca poukázal na konkrétne rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, z ktorého tiež vyplýva vo vzťahu k nedbanlivostnému zavineniu, že okrem miery povinnej opatrnosti vyplývajúcej z ustanovení o cestnej premávke, existuje aj subjektívne vymedzenie, ktoré spočíva v miere opatrnosti, ktorú je páchatel' (vodič) schopný vynaložiť v konkrétnom prípade. Pritom o zavinenie z nedbanlivosti môže ísť len vtedy, pokiaľ povinnosť a možnosť predvídať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom sú dané súčasne. K tomu právnomu názoru obhajca uviedol, že predvídať pohyb chodcov po parkovisku je možné pokiaľ ich vodič vidí. Pokiaľ vodič chodca nevidí, tak nemôže predvídať ani jeho pohyb do svojej jazdnej dráhy a už vôbec nie na miestach, ktoré nie sú pre pohyb chodcov určené. Obžalovaný nemohol vedieť a ani predpokladať, že mu z miesta určeného na umiestnenie reklamným tabúľ vstúpi pred auto poškodená, ktorá sa ponáhľala domov, čomu nasvedčuje aj fakt, že si skracovala cestu cez plochu parkoviska. Obhajca navrhol podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. navrhol, aby odvolací súd sám rozhodol o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní navrhli prokurátor krajskej prokuratúry a splnomocnenec poškodenej odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť. Obhajca navrhol odvolaniu obžalovaného vyhovieť.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, pričom prihliadol aj na chybu, ktorá odvolaním vytykaná nebola a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytykaná žiadna chyba, pričom ani odvolaní súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie v rozsahu, ktorý mu umožňoval urobiť základné skutkové závery ohľadne jazdy obžalovaného a pohybu poškodenej peši na odstavnej ploche nákupného centra Kaufland. Taktiež skutkové zistenia ohľadne zranení poškodenej vyplývajú z vykonaného dokazovania.

Senátu nadriadeného súdu však nie je známe, prečo podstatná skutková okolnosť uvedená v uznesení o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por., tak aj v uznesení o vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. a napokon aj v návrhu policajta na konanie o dohode o vine a treste v podobe: „... prednou časťou narazil do pravého boku chodkyne V. H. ...“ nie je uvedená ani v skutkovej vete obžaloby ani vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa. Takúto dôležitú skutkovú okolnosť, ako je zrazenie poškodenej, nie je možné si len „domýšľať“ zo skutkového zistenia vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa: „... vošla do jeho jazdnej dráhy ... v dôsledku čoho chodkyňa utrpela zranenia...“. Prinajmenšom poškodená by inak mohla utpieť zranenia aj po vojdení do jazdnej dráhy motorového vozidla tak, že napr. zakopne a spadne na vozovku a podobne.

Z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní síce vyplýva, že poškodená bola „zrazená“ vozidlom obžalovaného. Z ustanovenia § 163 ods. 3 Tr. por. však vyplýva, že odsudzujúci rozsudok musí vo výroku okrem iného obsahovať spôsob spáchania trestného činu.

Tento nedostatok vo výrokovej časti o vine v rozsudku súdu prvého stupňa pritom nemohol odvolací súd napraviť, pretože v odvolacom konaní rozhodoval len v dôsledku odvolania obžalovaného. Úprava skutkovej vety v rozsudku tak, aby bola v súlade s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní, by totiž bola urobená v neprospech obžalovaného.

Z pohľadu správnosti použitej právnej kvalifikácie potom senát odvolacieho súdu dospel k záveru, že skutok uvedený vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa nenaplnuje zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. Zo skutkovej vety rozsudku súdu prvého stupňa nevyplýva objektívna stránka predmetného trestného činu v podobe takého konania obžalovaného, ktorým bola spôsobená poškodenej ťažká ujma na zdraví. Za takéto konanie podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. nemožno považovať samotné vedenie osobného motorového vozidla obžalovaným, keď z dôvodu nevenovania sa vedeniu osobného motorového vozidla a oslnenia slnkom, len oneskorene reagoval na chodkyňu, ktorá vošla do jeho jazdnej dráhy (skutková veta rozsudku súdu prvého stupňa). Takéto oneskorené reagovanie totiž nemusí automaticky nahradzovať, resp. byť totožné so skutkovým záverom o zrazení poškodenej.

Výrok rozsudku o uznaní viny obžalovaného pre trestný čin musí obsahovať popísanie skutku takým spôsobom, aby tu bolo bez akýchkoľvek pochybností výslovne uvedené, akým konaním obžalovaného došlo k spôsobeniu následku, ktoré zakladajú objektívnu stránku (konanie a následok) trestného činu. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa takýto zákonný výrok o vine neobsahuje.

Ďalej senát odvolacieho súdu prisvedčil aj odvolaniu obžalovaného, pokiaľ tento namietal naplnenie subjektívnej stránky trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. v podobe zavinenia vo forme nedbanlivosti. Tu je predovšetkým potrebné uviesť, že vykonaným dokazovaním nebolo vyvrátené tvrdenie obžalovaného, že poškodenú predtým ako sa zjavila pred jeho vozidlom, nevidel. Toto jeho tvrdenie pritom korešponduje aj s výpoveďou poškodenej, ktorá síce uviedla, že z miesta odkiaľ vstúpila na vozovku, mala rozhľad, pričom do vozovky vstúpila preto, že tiež nevidela vozidlo obžalovaného. Potom je možné prisvedčiť názoru obhajcu v tom, že pokiaľ vodič chodca nevidí, tak nemôže ani predvídať jeho pohyb do svojej jazdnej dráhy.

Znalec z odboru dopravy pritom ako prvotnú príčinu dopravnej nehody z technického hľadiska uviedol to, že poškodená začala predchádzať cez vozovku za situácie, že z pravej strany prichádzalo vozidlo obžalovaného, čím vytvorila kolíznú situáciu. Ako druhú technickú príčinu síce znalec uviedol neskorú reakciu vodiča na vojdenie poškodenej do vozovky.

K tejto druhej technickej príčine dopravnej nehody (oneskorená reakcia vodiča) však senát nadriadeného súdu z pohľadu právneho pri hodnotení zavinenia obžalovaného poukazuje aj na nasledovné zistenia znalca. Znalec uviedol, že poškodená sa po vstupe na vozovku tu nachádzala asi 2,1 sekundy (stredná hodnota). V momente vstupu poškodenej do vozovky sa vozidlo obžalovaného nachádzalo vo vzdialenosti asi 8,8 m (stredná hodnota). K týmto časovým a priestorovým zisteniam znalec uviedol, že obžalovaný mal možnosť dopravnej nehode zabrániť, ak by na chodkyňu reagoval o 0,5 sekundy skôr, ako v skutočnosti reagoval, to znamená, že v čase 1,5 s pred stretom vo vzdialenosti 5 m pred stretom s poškodenou.

K týmto znalcom uvádzaným najmä jeho časovým zisteniam pohybu poškodenej po vozovke prakticky menej ako 2 sekundy (v pochybnostiach v prospech obžalovaného - znalec uvádzal 1,7 s až 2,4 s), keď reakčná doba vodiča spolu s nábehom brzdnych tlakov je takmer 1 sekunda, potom síce možno hovoriť o technických možnostiach zabránenia zrážky, ak by vodič reagoval o 0,5 s skôr, avšak pre zavinenie obžalovaného podľa Trestného zákona tieto údaje nesvedčia. Takúto zvýšenú pozornosť chodcom možno od vodiča očakávať na prechode pre chodcov. Nie však za situácie, že poškodená vstúpi do vozovky z miesta, ktoré vôbec nie je vyhradené pre pohyb a zdržiavanie sa chodcov. Navyiac z pohľadu možnosti viditeľnosti vodiča bola poškodená „schovaná“ pri stĺpe reklamného zariadenia, ktorého šírka je prakticky rovnaká ako telo človeka. Navyiac aj súd prvého stupňa ustálil, že obžalovaný bol v dobe kolíznej situácie „oslnený“ slnkom.

Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že zavinenie čo i len z nedbanlivosti obžalovaného, v podobe čo i len hypotetickej možnosti predvídania kolíznej dopravnej situácie, nie v súlade s objektívne zistenými okolnosťami tejto dopravnej situácie charakterizovanej miestom a povahou komunikácie, chovaním poškodenej chodkyne, poveternostnými podmienkami. Tieto okolnosti musel obžalovaný ako vodič vnímať, skúmať a vyhodnotiť prakticky v zhruba jednej sekundy.

Z takto rozvedených dôvodov senát nadriadeného súdu dospel k záveru, že obžalovaný nenaplnil znaky trestného činu ani po objektívnej stránke ani z hľadiska zavinenia vo forme nedbanlivosti. Preto zrušil rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. z dôvodu, že napadnutým rozsudok boli porušené ustanovenia Trestného zákona. Sám rozsudkom rozhodol odvolací súd podľa § 322 ods. 3 Tr. por. tak, že obžalovaného podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom.

Súčasne odvolací súd urobil podľa § 288 ods. 3 Tr. por. obligatórny výrok o odkázaní poškodenej s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.